

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA
NUOTOLINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-03-25 Nr. TP-3

Vilnius

Posėdis įvyko 2022 m. kovo 8 d. 13 val. nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkė Dalia Urbanavičienė.

Posėdžio sekretorė Audronė Daraškevičienė.

Dalyvavo: Etninės kultūros globos tarybos (toliau – EKG, Taryba) pirmininkė doc. dr. Dalia Urbanavičienė, EKG nariai – doc. dr. Rimantas Astrauskas, Nijolė Balčiūnienė, Sandra Daugirdienė, Ona Drobėlienė, Vilma Griškevičienė, Virginijus Jocys, Zigmantas Kalesinskas, Vaida Kasparavičienė, doc. Virginijus Kašinskas, Angelė Kavaliauskienė, dr. Lina Leparskienė, prof. dr. Lina Petrošienė, Jonas Rudzinskas, doc. dr. Dalia Senvaitytė, dr. Loreta Sungailienė, dr. Žilvytis Šaknys, Gita Šapranauskaitė, dr. Skaidrė Urbonienė, Jonas Vaiškūnas; EKG specialistai – dr. Jolita Eidikonienė, Agnė Jakavičiūtė, dr. Regina Mikštaitė-Čičiurkienė, Jūratė Pancerova, Valdas Voveris, Asta Žernienė, Ugnė Žemaitytė, dr. Audronė Daraškevičienė; svečiai – dr. Aušra Žičkienė (Lietuvos kultūros tarybos ekspertė), Vilius Marma (EKG Aukštaitijos regioninės tarybos narys), Danutė Mažeikaitė (Turizmo rinkodaros asociacijos atstovė).

Kvorumas yra.

Darbotvarkė:

1. Dėl Lietuvos kultūros tarybos skiriamo finansavimo etninės kultūros projektams;
2. Dėl poreikio sugrąžinti etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį į Studijų kryptių sąrašą aktualizavimo ir etninės kultūros specialistų rengimo;
3. Dėl siūlymo tobulinti Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymą siekiant užtikrinti lituanistikos prioritetą teikimas;
4. Dėl etninės kultūros būklės etnografiniuose regionuose stebėsenos apibendrinimo;
5. Dėl seminaro gidams apie etnografinius regionus surengimo atsiliepiant į Turizmo rinkodaros asociacijos www.tura.lt pasiūlymą;
6. Dėl Regioninių tarybų personalinės sudėties pakeitimų;
7. Kiti klausimai.

D. Urbanavičienė pristatė darbotvarkę, pasiūlė antru punktu aptarti papildomą klausimą – dėl siūlymų tobulinti Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projektą. Darbotvarkėi pritarta bendru sutarimu.

1. SVARSTYTA: Lietuvos kultūros tarybos skiriamas finansavimas etninės kultūros projektams.

D. Urbanavičienė pasiūlė klausimą aptarti išskaidant į kelias temas: 1) Projektų vertinimo prioritetų ir kriterijų pagrindumas; 2) Ekspertų parinkimas EK projektams; 3) Festivalių rėmimo dominavimas; 4) Kokiais algoritmais remiantis kasmet keičiama atskiroms programoms skirta kvota.

Aptardama projektų vertinimo prioritetų ir kriterijų pagrindumą, D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad etninės kultūros projektai įvertinami žemesniais balais, nes LKT yra nustatę „Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo programai“ netinkamus projektų prioritetus. Vien šiai programai nustatytas prioritetas projektams, skatinantiems srities išsiliejimą į kitus kultūros sektorius ir (ar) inovacijas (skiriant iki 10 proc. visų balų), kai kitoms sritims tokio reikalavimo nėra. Jos nuomone, inovatyvumo prioritezavimas prieštarauja pačiai etninės kultūros esmei, nes joje svarbiausia tradicijų tąsa, o ne naujovės. Lygiai taip pat neadekvatu pabrėžti etninės kultūros išsiliejimą į kitus kultūros sektorius, nes pati etninė kultūra pasižymi tarpsritiškumu, apimdama muzikinį, kalbinį, vaidybinį, vaizduojamąjį meną ir kitą liaudies kūrybos paveldą. Tad minėtą etnokultūriniam projektams taikomą prioritetą būtina keisti.

R. Astrauskas pritarė, kad etninei kultūrai inovatyvumo ir tarpžanriškumo prioritetai tikrai yra netinkami. Būtina tartis, kad jie būtų panaikinti. Jei dėl šių prioritetų nepavyktų susitarti, kiekviename etnokultūrinės srities projekte galima primygtinai parašyti, kad jis savaime yra tarpžanrinis. Prioritetai turėtų būti reikšmingi etninei kultūrai, nukreipti į šios srities kultūros plėtrą.

D. Urbanavičienė pasiūlė sudaryti darbo grupę, kuri išgrynintų siūlymus dėl prioritetų etninės kultūros projektams. Jos nuomone, reikėtų siekti susitikimo su LKT vadovybe. Būtų galima kreiptis kartu su mėgėjų meno atstovais, nes jie taip pat susiduria su panašiomis problemomis. Ji pakvietė į darbo grupę įsijungti aktyviausiai šiuo klausimus pasisakančius narius.

A. Žičkienė sutiko, kad inovatyvumo ar tarpžanriškumo prioritetai gali kelti etninės kultūros projektams problemų, tačiau, jos įsitikinimu, etninė kultūra negali užsidaryti savyje. Turi būti išlaikytas balansas tarp tradicijų tęsimo ir plėtros. Tad būtina gerai apgalvoti, kaip apibrėžti etninei kultūrai aktualius prioritetus.

D. Urbanavičienė paklausė, ar kitoms sritims taikomas reikalavimas įsilieti į etninę kultūrą.

A. Žičkienės teigimu, tokio reikalavimo lyg ir nėra. Tačiau ir etninei kultūrai netaikomas reikalavimas įsilieti į kažkurią sritį konkrečiai. Tiesiog siekiama, kad vyktų jos plėtra. Tam ir yra programa. Ji išdėstė, kuo skiriasi reikalavimai kultūros ir meno sričių projektams, lyginant su

programomis: sritys neturi prioritetų, nes siekiama neužkirsti kelio jokioms naujoms idėjoms – tiesiog laukiama kokybiškų projektų; tuo tarpu programos turi prioritetus, kuriuos iškeliant siekiama išspręsti konkrečiame kultūros lauke susidarantiąs problemas. Etninei kultūrai skirta programa, nes manyta, kad šios srities plėtros palaikymui reikalingas tam tikrų idėjų iškėlimas. Kitos programos taip pat kelia konkrečias idėjas, reikalingas konkrečioms sritims. A. Žičkienės pastebėjimu, programos nėra amžinos, jos keičiamos, keičiami atgyvenę prioritetai. Galima kelti idėją, kad etninei kultūrai apskritai nereikalinga programa ir verta ją sugražinti kaip sritį į kultūros ir meno sričių finansavimą. Tačiau reikėtų turėti omeny, kad tokiu atveju nebus konkrečios lėšų kvotos, lėšos vėl yra perskirstomos pergrupuojant, kas turi tekti regionams, o kas miestams. Projektai, kurie gali būti priskirti vienai ar kitai sričiai, negali dalyvauti programų konkursuose ir t.t. LKT lėšų padauginti negali, lėšas kiria KM. Šį dalyką reikėtų ypatingai gerai išdiskutuoti ir apgalvoti, kas būtų išlošama ir kas prarandama.

L. Sungailienė priminė, kad jau seniai svarstoma, kas geriau – programa ar sritis. Tačiau esmė tame, kad lėšos mažėja. Tas pats regionuose. Pavyzdžiui, finansavimo per regionams skirtą programą negavo net labai svarbi sutartinių šventė „Sutarjėla“... Kyla grėsmė tradicijai, kuri yra įrašyta į Nematerialaus kultūros paveldo (toliau – NKP) vertybių sąvadą. Jos nuomone, reikia siekti, kad etninei kultūrai tiesiog būtų skiriama daugiau lėšų. Ir visgi būtų geriau, kad etninė kultūra būtų finansuojama kaip sritis. Programos nuo seno buvo skirtos konkrečioms KM tikslams įgyvendinti, tad galėtų būti ir atskira programa, skirta NKP sąvado tradicijų plėtrai. O etninė kultūra privalo būti kaip atskira sritis, nes daug kam etninė kultūra yra gyvenimo būdas, kuris negali būti apribotas vienu ar kitu prioritetu. Tiesiog reikia siekti, kad valstybiniu lygiu tai būtų geriau finansuojama. Būtent tai pažymėjo ir visi ekspertai, pernai atlikę LKT užsakytą tyrimą. Tačiau į tai vis dar nėra atsižvelgiama.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad etninei kultūrai visai tiktų bendri reikalavimai, kurie keliami finansuojant kitas kultūros ir meno sritis. Ji priminė, kad jau buvo LKT teiktas EKGK siūlymas (pvz., EKGK raštu 2021-06-28 Nr. S-97) sugražinti etninę kultūrą į sritis, tačiau į šį siūlymą neatsižvelgta. Ji atkreipė dėmesį, kad, remiantis kitų sričių pavyzdžiu, turint sritį galima dalyvauti ir programų konkursuose, nėra dėl to jokių draudimų.

A. Žičkienė pastebėjo, kad klausimą dėl lėšų apimties visgi reikėtų adresuoti KM, o ne LKT. Reikėtų užsiimti lobistiniais žygiais ir t.t.

D. Urbanavičienė paklausė, kas konkrečiai keičia programų kvotas ir kokiais algoritmais vadovaujantis? Kuo remiantis atsirado dabartiniai pokyčiai per pastaruosius metus, naujos paprogramės ir lėšų padidinimas virš 1,1 mln. Eur?

A. Kavaliauskienė pabrėžė, kad etninė kultūra kaip vertybė neturėtų dalyvauti konkurencinėje kovoje su kitomis sritimis. Tai turėtų būti valstybinės politikos prioritetas. Tada atsirastų ir kitoks vertinimas. Ne EKGK turėtų rūpintis, kaip susigraibyti lėšas. EKGK turėtų būti tik patarėja, kaip

geriau nukreipti lėšas, siekiant bendro tikslo – išsaugoti ir aktualizuoti etninę kultūrą. Reikalinga diskusija tarp politikų ir politikos įgyvendintojų.

A. Žičkienė dar kartą pasakė, kad galima siūlyti kitus prioritetus etninės kultūros programai. Tačiau juos formuluojant labai svarbu turėti omenyje, kad etninė kultūra negali užsidaryti savyje.

N. Balčiūnienė paklausė, kaip etninė kultūra gali užsidaryti savyje, jeigu yra visuomenės poreikis, pavyzdžiui, į Rasos šventę ateina 5000 žmonių. Apie tai neverta net kalbėti. Net jei į šventę ateitų 200 žmonių, vis tiek šventės esmės iškreipti negalima – daryti kažkaip inovatyviai, moderniai. kažkas gi turi saugoti nesumodernintas, autentiškas tradicijas.

A. Žičkienė pritarė, tačiau turi būti išlaikytas balansas tarp tradicijų išsaugojimo ir aktualizavimo bei plėtros. Ji pakartojo, kad tikrai verta permąstyti ypač trečiąjį prioritetą.

J. Rudzinskas pasidalino patirtimi, kad jam atstovaujant EKG T yra tekę dalyvauti labai giliose diskusijose su LKT dėl prioritetų. EKG T atstovams buvo paaiškinta, kad prioritetai skirtingose programose yra skirtingi. Jo nuomone, tokiu atveju, prioritetų išvis nėra. Kaip vykdyti kultūros politiką, kai nėra prioritetų? Žymiai rimtesnis modelis buvo, kai visus prioritetus įvardindavo Kultūros ir meno taryba ministerijoje. Dabar jos nėra ir niekas jos nepakeičia. Tad pirmininkės klausimas, kaip atsiranda kvotos ir prioritetai, yra labai rimtas.

A. Žičkienė pastebėjo, kad anksčiau jos išsakyta mintis buvo ne visai tokia. Buvo tiesiog pastebėta, kad programos ir sritys yra skirtingi dalykai. Iš sričių tikimasi originalių ir kokybiškų projektų, kurie vertinami pagal kriterijus. Programose – kiekvienoje programoje yra skirtingi prioritetai. A. Žičkienės nuomone, tai yra labai logiška, nes tai yra skirtingų idėjų sklaida.

D. Urbanavičienė dar kartą nusiskundė, kad tik etninės kultūros programoje reikalaujama įsiliesti į kitas sritis...

A. Žičkienė pritarė, kad šį prioritetą tikrai verta permąstyti ir pateikti rimtus argumentus, kodėl jį verta keisti.

L. Petrošienė priminė, kad prieš kelis metus EKG T labai daug dirbo, kad būtų pereita iš srities į programą. Dabar akivaizdu, kad tai nieko neišsprendė. Ji pasiūlė darant žingsnius šį kartą labiau pasitarti su LKT specialistais, kad vėl nesigautų priešingai, negu mes siekiame. Kitas dalykas – šiemet pirmiausia finansuojami dideli festivaliai, o tai, jos nuomone, yra normalu. Pinigų nėra daugiau, tai nieko čia nepadarysi. Kita vertus – projektų teikimo gairės yra košmariškos, nepaprastai ilgos ir sudėtingos.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad, pavyzdžiui, Estijoje projektų paraiškos yra itin paprastos ir nesudėtingos.

J. Rudzinsko nuomone, pati EKG T nesiūlo keisti sistemos, tik bando derintis prie esamos sistemos. Jo nuomone, nereikėtų apsiriboti vien siekiu programą keisti į sritį – reikėtų siekti ir srities, ir programos.

D. Urbanavičienė nusistebėjo, kodėl negalima tikėtis iš LKT didesnės sumos etninei kultūrai, jeigu LKT lėšos kasmet auga, kitoms sritims ir programoms lėšos vis didinamos.

Z. Kalesinkas atkreipė dėmesį, kad biudžetai yra formuojami iš anksto. Jo nuomone, reikėtų pirmiausia kartu su LKT aptarti galimybes. Prioritetai, programos, sritys keičiamos dėl to, kad niekas nenori atiduoti kažkurios dalies savo pinigų. Reikėtų bendros didkųsijos su KM ir LKT. Trišalis susitikimas tikrai būtų galimybė išsakyti mūsų viltis.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad lyginant pastarąjį konkursą su ankstesniais įvyko diudžiuliai pokyčiai dėl etninės kultūros festivalių rėmimo. Jei „Skamba kankliams“ anksčiau buvo skiriamos lėšos iš programos „Strateginis tarptautinių renginių finansavimas“, kur cirkuliuoja didžiulės pinigų sumos, tai dabar etninės kultūros festivaliai buvo permesti į „Etninės kultūros ir NKP programą“, „suvalgydami“ 77 proc. šios programos lėšų. D. Urbanavičienė piktinosi ir tuo, kad šioje programos beveik vienodos sumos skirtos tiek į NKP sąvadą įrašytam festivaliui „Skamba skamba kankliai“, tiek komerciniams pusiau etnokultūriniais festivaliams „Mėnuo Juodaragis“, „Kilkim žaibu“. Jos nuomone, būtina išskirti atskirą etninės kultūros renginių programą, į kurią reikėtų perkelti ir festivalius iš „Strateginio mėgėjų meno renginių rėmimo“ programos (pagal ją finansavimas paskirtas 3 folkloro festivaliams). Ji paklausė, kaip bus su festivalio „Baltica“ rėmimu, per kurią LKT programą būtų gaunamas finansavimas? Anksčiau „Baltica“ buvo remiama iš programos „Strateginis tarptautinių renginių finansavimas“, tačiau „Skamba skamba kanklių“ pavyzdys rodo, kad į ją etnokultūriniai festivaliai jau nebepriimami.

L. Sungailienė atsakė, kad dėl festivalio „Baltica“ lieka klaustukas. Iš LKT programų nebefinansuojamas festivalis „Lauksnos“ vyks, nes, mano žiniomis, jį solidžiai remti planuoja Klaipėdos savivaldybė, o Vilniuje vykstantiems folkloro festivaliams Vilniaus savivaldybės palaikymo ir finansavimo nepakanka.

S. Daugirdienė pabrėžė, kad „Skamba skamba kanklių“ paraiška į Etninės kultūros ir NKP programą buvo teikiama išties su skaudančia širdimi, nes tokiu būdu festivalis atima pinigus iš kitų projektų. Tačiau nėra kitos išeities, siekiant festivalio tęstinumo. Ji pritarė siūlymui išskirti atskirą programą etnokultūriniais festivaliams. Vilniaus etninės kultūros centro atstovai buvo susitikę su KM viceministre Daina Urbanavičiene, ji palaikė mintį steigti programą, orientuotą į nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado tradicijas. Ji žadėjo organizuoti susitikimą su LKT, bet kol kas tas susitikimas dar neįvyko. Būtų gerai, jei EKGIT imtųsi tokį susitikimą inicijuoti. D. Daugirdienė pastebėjo, kad viceministrė D. Urbanavičienė pritaria ir tam, kad LKT ekspertų sistema ir jų pateikiami vertinimai yra tobulintina sritis.

V. Jocyys pritarė S. Daugirdienės minčiai dėl atskiros programos, skirtos į Sąvadą įtrauktoms tradicijoms, išskirimui. Jo nuomone, prioritetai visgi gal yra reikalingi: galėtų būti prioretizuojamos atmintinų metų veiklos.

L. Sungailienė taip pat pritarė idėjai, kuri keliama jau ne pirmą kartą – sukurti priemones, kurios padėtų puoselėti ir vystyti į Sąvadą įtrauktas vertybes, būtent – tam įsteigti atskirą programą. Šių vertybių apsaugos finansavimas yra valstybės įsipareigojimas pagal UNESCO konvenciją. KM turi tam sukurti priemonę. Jokio instrumento iki šiol nėra sugalvota, tad to siekti tikrai yra prasminga. O etninė kultūra tikrai turi būti finansuojama kaip sritis.

V. Griškevičienė atkreipė dėmesį, kad pastabų dėl projektų teikimo LKT Gairių 2023 metams projekto buvo laukiama iki vasario 28 dienos. Dabar begalima kreiptis tik dėl 2024 metų Gairių. Ji atkreipė dėmesį ir į tai, kad regionų etnokultūrininkai negali teikti paraiškų į Etninės kultūros ir NKP programą, jie gali teikti paraiškas tik į Tolygios kultūros programą, į kurią yra sudėta viskas, ne tik etninė kultūra. Siekiant pokyčių reikia pasidaryti veiksmų planą ir pradėti veikti labai aiškiai. Nes EKGKGT iki šiol kalba pernelyg švelniai.

Z. Kalesinskas pritarė, kad šiam teikimui traukinys nuvažiavo, visgi kreiptis dabar yra tinkamas laikas. Kuo greičiau tai bus padaryta, tuo geriau. Reikėtų tik gerai išdiskutuoti, ko tikrai reikia.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad 2021 metais pastabos dėl 2022-ųjų Gairių buvo pateiktos laiku, tačiau tai visiškai nieko nepakeitė – nė į vieną siūlymą neatsižvelgta, 2022-ųjų Gairės liko tokios pačios kaip 2021-ųjų metų. Pasak D. Urbanavičienės, prieš posėdį kalbėdamasi su A. Žičkiene sužinojo, jog pastabų teikimas dėl 2023 metų Gairių dabar nebūtų pavėluotas. Ji pasiūlė rengti raštą ir siekti susitikimo su LKT pirmininke ir KM viceministrais.

D. Urbanavičienė pasiūlė pereiti prie ekspertų klausimo. Atlikus LKT ekspertų suvestinės analizę išaiškėjo, kad etninės kultūros ekspertų, kurie vertina etninės kultūros programos projektus, yra tik 8, kai tuo tarpu kitų sričių ekspertų yra žymiai daugiau. Iš tų 8-ių ekspertų pusės kompetencija etninės kultūros srityje kelia abejonių (pavyzdžiui, kai kurie turi kompetenciją tik tam kai kuriais filosofijos aspektais, Afrikos ar žydų kultūros srityse, kai projektų tais klausimais į EK ir NKP programą teikiama labai mažai arba iš viso neteikiama). Jos nuomone, vertinant etninės kultūros projektus yra netikslingas istorijos, antropologijos, filosofijos ir panašių sričių ekspertų dalyvavimas.

V. Marma pritarė, kad daug problemų yra dėl vertintojų kompetencijos. Jam neaišku, kaip kai kurie parinkti ekspertai pagal savo kompetenciją gali vertinti etninės kultūros projektus. Jo nuomone, juos tvirtinant ekspertus ir juos parenkant projektų vertinimui nėra išlaikytas skaidrumas ir tvarka.

L. Sungailienė pritarė, kad dėl ekspertų tikrai yra daug klaustukų: nežinia, kokia jų kompetencija ir koku būdu jiems paskiriami projektai vertinimui.

D. Senvaitytė pastebėjo, kad vertinti Etninės kultūros programą kviečiami nebūtinai tik etninės kultūros specialistai, kviečiami ir kitų sričių žmonės. Tokios pozicijos laikomasi dėl to, kad būtų žmonių, galinčių vertinti ir iš šalies, kad nebūtų visada ta pati uždara vertintojų grupė. Taip yra ne tik su etnine kultūra, ir į kitas programas kviečiami įvairių sričių specialistai.

D. Urbanavičienė paklausė, kas juos paskirsto.

D. Senvaitytė atsakė, kad paskirsto LKT nariai. Jos nuomone, pagrindinė problema yra ta, kad tiesiog trūksta lėšų – etninei kultūrai jų skiriama mažai. Pateikiama tikrai daug gerų projektų ir visiems tiesiog neužtenka. Būtent į tai reikėtų koncentruoti dėmesį. Visas jėgas reikėtų telkti į finansavimo didinimą.

A. Daraškevičienė patikino, kad EKGT neseniai atlikta etninės kultūros būklės regionuose stebėseną rodo, jog Lietuvoje vyksta išties labai daug etnokultūrinių renginių: įvairios apimties festivalių, kalendorinių švenčių ir t.t. Jie visi yra daugiau ar mažiau finansuojami. Kad patenkinti visų jų organizatorių lėšų poreikį, suma turėtų būti didinama daugybę kartų.

D. Urbanavičienė pritarė, kad finansavimas turėtų būti didinamas, nes etninė kultūra atlieka ne tik reprezentacinę funkciją, bet ir socialinę. Juolab, kad etninės kultūros laukas yra labai platus ir jam skiriama kur kas mažiau nei kitoms sritims.

L. Petrošienė pakartojo, kad šiuo klausimu reikėtų imtis veiksmų: kreiptis į LKT ir KM. Ji apibendrina, kad EKGT nariai visi pritaria, kad pinigų turėtų būti skiriama daugiau.

D. Urbanavičienė pasiūlė į darbo grupę įtraukti V. Griškevičienę, L. Sungailienę, J. Rudzinską, A. Kavaliauskienę, L. Petrošienę, Z. Kalesinską, S. Daugirdienę.

V. Griškevičienė pasiūlė į būsimus susitikimus su KM kviesti ne tik D. Urbanavičienę, bet ir viceministrą A. Vilčinską.

NUTARTA:

1. Sudaryti darbo grupę pasiūlymams dėl etninės kultūros finansavimo per LKT tobulinimo. Įtraukti į darbo grupę V. Griškevičienę, L. Sungailienę, J. Rudzinską, A. Kavaliauskienę, L. Petrošienę, Z. Kalesinską, D. Urbanavičienę.

2. Parengti raštą dėl etninės kultūros finansavimo per LKT tobulinimo;

3. Inicijuoti susitikimą su LKT ir KM atstovais.

2. SVARSTYTA: Siūlymai dėl Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projekto tobulinimo.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad šio įstatymo projektas buvo gautas iš jo rengimo grupei priklausančios V. Griškevičienės. Pati KM projekto Tarybai neatsiuntė, bet per pokalbį su KM darbuotojais išsiaiškinta, kad paskutinė pasiūlymų teikimo diena – kovo 10 d.

V. Griškevičienė pasakė, kad už šį įstatymo projekto variantą darbo grupėje nebuvo net balsuota, jis atiduotas Vyriausybei ir eina į Seimą be galutinio darbo grupės sprendimo.

D. Urbanavičienė pristatė savo pastabas dėl Kultūros centrų įstatymo projekto. Ji pasidžiaugė, kad projekte skirtas dėmesys etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo puoselėjimui, tautinės tapatybės ugdymui. Tačiau pastebėjo ir kai kuriuos įstatymo projekto trūkumus: nors etninė kultūra ir įvardijama atskirai nuo mėgėjų meno, tačiau įvardijami tik mėgėjų meno kolektyvai, kurių

apibrėžtis nėra tinkama etninės kultūros kolektyvams, nes pabrėžiama tik sceniniam menui būdinga funkcija reprezentuoti meną. Ji pasiūlė sudaryti darbo grupę, kuri išgrynintų tikslesnius apibrėžimus.

L. Sungailienė atkreipė dėmesį, kad kultūros centrų veikimo laukas ir yra mėgėjų menas, kuris gali apimti įvairiausias kolektyvus ir veiklas. Tačiau ji pritarė, kad etninės kultūros kolektyvai į mėgėjų meno kolektyvo apibrėžimą ne visai telpa, tad apibrėžimą galima bandyti tobulinti.

D. Urbanavičienė pasiūlė pasiremti Etninės kultūros valstybinės globos įstatyme, Tautinio paveldo produktų įstatyme ir kituose įstatymuose naudojamomis sąvokomis. Jos nuomone, mėgėjų meno negalima suplakti su etnine kultūra. Mėgėjų meno pagrindinis bruožas – užsiėmimas laisvalaikiu. Tai tikrai nebūtinai tinka etninei kultūrai.

L. Sungailienė pabrėžė, kad profesionaliojo ir mėgėjų meno sąvokos nenurodo kolektyvo ar veiklos lygio, priskyrimas mėgėjų menui nereiškia, kad kolektyvas yra žemesnio lygio (lygį rodo kolektyvui priskiriama kategorija). Mėgėjų meno skiriamasis bruožas – menine veikla užsiimama laisvalaikiu, iš to negyvenama (išskyrus vadovus).

D. Urbanavičienė pasiūlė apibrėžti etninės kultūros kolektyvo sąvoką. Pavyzdžiui, kaimo etninės kultūros ansambliai – ar jie yra mėgėjai? Ne, jie yra savo krašto tradicijų tęsėjai – taam tikra prasme profesionalai. Taip pat yra folkloro ansamblių, kuriuos subūrė aukščiausio lygio etnomuzikologai, jų lygis labai profesionalus. Mėgėjų menui, jos pastebėjimu, daugiausia priskiriami mėgėjų chorai, teatrai, tautinių šokių ansambliai ir pan.

N. Balčiūnienė pritarė D. Urbanavičienės siūlymui etninės kultūros kolektyvus atskirti nuo mėgėjų meno.

L. Sungailienė irgi tam pritarė, nes dabar galiojantys apibrėžimai kelia daug klausimų. Ji pastebėjo, kad tos pačios pastabos dėl mėgėjų meno ir etninės kultūros atskyrimo buvo išsakytos pernai atliktame EKG, LNKC ir V. Tumėno atliktame tyrime.

V. Griškevičienė papildė, kad Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos rengimo darbo grupėje dalyvavę kultūros centrų atstovai, į kurių nuomonę buvo labai įsiklausoma, į bet kokį siūlymą dėl etninės kultūros žiūrėjo pakankamai kategoriškai: jų nuomone, Kultūros centrų įstatyme etninė kultūra neturėtų būti išskirta. Tokia buvo daugumos nuomonė darbo grupėje. Būtent dėl to už borto liko ir V. Griškevičienės siūlymas dėl etninės kultūros centrų tinklo įteisinimo. Tad D. Urbanavičienės ir L. Sungailienės argumentai vargu ar pasieks tikslą, nes yra didelis pasipriešinimas.

D. Urbanavičienė pasiūlė akcentuoti, kad Kultūros centrų įstatymas turi derėti su kitais įstatymais, o juose naudojamas etninės kultūros terminas. Ji dar kartą pasiūlė sudaryti darbo grupę etninės kultūros kolektyvo apibrėžimui parengti.

V. Griškevičienė pasiūlė į darbo grupę įtraukti LNKC atstovę I. Kriščiūnienę.

D. Urbanavičienė pasiūlė įtraukti D. Vyčinienę.

V. Jocys pasiūlė kompromisinį variantą – jei dauguma priešinosi etninės kultūros įtraukimui į

Kultūros centrų įstatymą, tai gal galima etninę kultūrą įtraukti apibūdinant žanrus. Jo nuomone, ši diskusija yra begalinė, tad gal nebeverta jos aštrinti.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad Kultūros centrų įstatyme minimi ir profesionalūs kolektyvai.

V. Griškevičienė atsakė, kad Kultūros centrų asociacijos vadovas R. Matulis laikosi nuomonės, kad kultūros centrai kuria ne mėgėjų, o profesionalų meną, dėl to šis terminas ir pateko į įstatymo projektą.

Z. Kalesinsko nuomone, bet kokių atveju kultūros centrų kolektyvai niekada nebus profesionalūs, nes tai yra tiesiog laisvalaikio forma, saviraiškos ar saviugdų forma. Jis pritarė etninės kultūros išskyrimui, pasiūlant specialų etninės kultūros kolektyvo apibrėžimą.

L. Sungailienės nuomone, mėgėjų menas ir etninė kultūra yra skirtingų kategorijų sąvokos. Etninė kultūra – vertybių sandauga, kurią gali puoselėti ir mėgėjai, ir profesionalai. Tai yra idėjų šaltinis, kuriuo gali naudotis visi.

Z. Kalesinskas pabrėžė, kad etninės kultūra yra identiteto reikalas.

R. Astrauskas pritarė, kad tikrai yra skirtumas tarp mėgėjų meno ir etninės kultūros, tačiau tai apibrėžti yra labai sunku. Šiuo atveju į Kultūros centrų įstatymą pakaktų įterpti etninę kultūrą puoselėjančių kolektyvų apibrėžimą. Tai jau būtų didelis dalykas, kuris neleistų jų ignoruoti, jie taptų įstatymo subjektais

G. Šapranauskaitės nuomone, jei etninė kultūra būtų įterpta į Kultūros centrų įstatymą, ji taptų prievole kultūros centrams. Ar verta to siekti? Ar yra prasmė etninę kultūrą padaryti prievole, jei nėra sąmoningumo? Jei etninė kultūra padaroma prievole, turėtų atsirasti ir specialistai, kurie gali tai vystyti. Ar įrašas įstatyme prisidės prie etninės kultūros sklaidos? Jos nuomone, reikėtų akcentuoti formalų ir neformalų švietimą, išugdyti poreikį, tada visose kitose srityse pokyčiai vyktų savaime.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad projekte jau yra įtraukta kultūros centrų prievolė užsiimti etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimu, tapatybės ugdymu, tautinio paveldo išsaugojimu ir t.t. Tad mums nebereikia rūpintis dėl šių dalykų įtraukimo. Čia labiau kalbama apie tai, kad trūksta tam tikrų patikslinimų. Ji pakvietė į darbo grupę įsijungti V. Griškevičienę, D. Vyčiniene, L. Sungailienę, kitus LNKCC atstovus.

NUTARTA:

1. Sudaryti darbo grupę siūlymų tobulinti Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projektą parengimui, į ją įtraukiant V. Griškevičienę, D. Vyčiniene, L. Sungailienę, kitus LNKCC atstovus.
2. Parengti raštą su siūlymais dėl Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos ir pateikti jį KM iki kovo 10 d.

3-4 klausimai. SVARSTYTA: Poreikio sugrąžinti etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį į Studijų kryptių sąrašą aktualizavimas ir etninės kultūros specialistų rengimas; Siūlymo tobulinti Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų įstatymą siekiant užtikrinti lituanistikos prioritetą teikimas.

D. Urbanavičienė paaiškino, kodėl įtraukė šiuos klausimus į darbotvarkę. EKGŠ Švietimo grupės atstovai kartu su ŠMSM ir Nacionaline švietimo agentūra parengė Etninės kultūros bendrojo ugdymo programą, dabar rengiamos rekomendacijos dėl jos įgyvendinimo. ŠMSM specialistė Elona Bagdanavičienė informavo D. Urbanavičienę, kad dabar yra rengiamas atskirų dalykų mokytojų kvalifikacijos aprašas, į kurį būtų galima įtraukti ir etninės kultūros mokytojus. Rengiant siūlymą iškilė klausimas, pagal kokias studijų kryptis ir programas būtų rengiami pedagogai, dirbsiantys pagal etninės kultūros programą. Pasirodo, kad tokių programų faktiškai nėra. Galima išskirti tik kelias išimtis: LMTA Menotyros studijų kryptis turi magistrams skirtą programą „Meno tyrimai“, kuri apima ir etnomuzikologiją, o bakalaurai pagal Muzikos studijų kryptį turi programą „Muzikos studijos“, kurią studijuojantys gali rinktis muzikinį folklorą ir pedagogiką. Maloniai nustebino Švietimo ir ugdymo kryptių studijų aprašas, kur labai daug kalbama apie tradicijų ir tautinės tapatybės puoselėjimą, VU Šiaulių akademija pagal studijų kryptį „Pedagogika“ turi programą „Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdymas“, kurią studijuojantys turi privalomą dalyką Etnokultūrinis ugdymas(is). Tačiau daugiau programų, tinkamų etninės kultūros pedagogų rengimui, rasti nepavyko. Paveldo studijų krypties ir Regiono studijų krypties aprašuose nors ir yra užuominų apie etninę kultūrą, tačiau konkrečių programų, susijusių su etnine kultūra, rasti nepavyko. Buvo žadėta, kad etnologija sutilps į Kultūros studijų kryptį, tačiau nėra parengta tam tikslui skirtų studijų programų. Panašu, kad net VDU, kur buvo prof. N. Vėliaus įkurta Etnologijos katedra, dabar etnologijos beveik neliko. D. Urbanavičienė pasiūlė vėl bandyti grąžinti etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį į Studijų kryptių sąrašą. Kita problema – lituanistikos apibrėžimo trūkumas, todėl lituanistikos samprata yra pernelyg išplėsta: lituanistika suprantama kaip viskas, kas vyksta Lietuvoje, net jei tai būtų mašinų gaminimas.

D. Senvaitytė patvirtino, kad VDU dėl etnologijos specialistų rengimo yra tarsi spąstuose: kai etnologija buvo išbraukta iš studijų kryptių sąrašo, jų rengimas nebegalėjo toliau būti vykdomas. Kai etnologijos nėra studijų kryptių sąrašė, nebegali būti pradama Etnologijos studijų programa. VDU ankstesnė Etnologijos studijų programa buvo uždaryta dėl to, kad buvo permažai stojančiųjų, ji laikyta nerentabilia. Tačiau būtent šie specialistai galėtų dirbti mokyklose. Niekur kitur etnologai nėra rengiami, niekur daugiau Lietuvoje etnologijos programos nėra. Lietuvai skirtų dalykų tikrai yra per mažai. Dabar etnologijos programa išties yra „pakišta“ po Kultūros studijų kryptimi, bet ji išties yra labai plati ir nebūtinai susijusi su Lietuva. D. Senvaitytės tvirtinimu, VDU išties yra užburtam

rate: etnologijos studijų trūksta, tačiau krypties panaikinimas neleidžia jų organizuoti. ŠMSM tokios studijų krypties nenori matyti. Etnologines studijas sunaikina tai, kad reikalaujama, jog jas rinktųsi daug studentų. Universitetui apsimoka tik tokios programos, kuriuose susirenka 50 žmonių, o pas mus susirinkdavo tik 15.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad EKG T jau 2015 metais reikalavo, kad nebūtų reikalaujama surinkti tokį didelį stojančiųjų į etnologiją skaičių, teikdama pavyzdį, kad informatikos studijose reikalaujama daug mažesnio stojančiųjų skaičiaus. Dabar ypatingai reikia sutelkti daug dėmesio į etnologines studijas, jeigu mes norime pakelti etnokultūrinį ugdymą – šioms studijoms turėtų būti skiriamos specialios stipendijos, dotacijos, tai turėtų būti valstybinis užsakymas. Ji pridūrė, kad į EKG T neseniai kreipėsi moksleivis, kuris norėtų rinktis etninės kultūros mokytojo kelią, tačiau jam nėra ką pasiūlyti.

R. Astrauskas pasiūlė parašyti argumentuotą raštą, parodant, kad mes esame vieninteliai Europoje, kurie to neturi ir kad yra norinčių. Galima pastebėti, kad nereikia šios srities specialistų tūkstančiais.

Ž. Šaknys priminė, kad etnologiją norėta išmesti ir iš mokslo kryptių klasifikacijos, norėta ją pakišti po kultūros tyrimais. Tačiau mokslo kryptyse pavyko etnologiją išsaugoti. Tai gali būti svarus argumentas – jei etnologija yra mokslo kryptių klasifikacijoje, tai ji turi būti dėstoma ir aukštosiose mokyklose.

L. Leparskienė pritarė, kad etnologija turi būti įtraukta į universitetines programas. Ji pastebėjo, kad vienu metu netgi buvo keliama idėja kurti Etnologijos katedrą VU, buvo dairamasi į Estijos pavyzdį. Etnologijos studijų grąžinimas būtų svarbus regiono mokslo plėtrai. Kaip žinia, etnologija yra labai stipriai plėtojama Skandinavijoje, Estijoje. Lietuviai ir latviai ta prasme yra nuskriausti, nes čia etnologijos plėtra užsiima tik institutuose dirbantys žmonės, aukštosiose mokyklose jos nėra. Tačiau nereikėtų įsivaizduoti, kad etnologijos plėtra aukštosiose mokyklose galėtų užtikrinti etninės kultūros specialistų mokykloms rengimą. Jos nuomone, tie specialistai turėtų būti rengiami ne čia. Aukštosiose mokyklose turėtų būti rengiami žmonės, galintys tirti kultūrą, remiantis etnologiniais, folkloristiniais, antropologiniais metodais. Jie labai reikalingi kaip kultūros tyrėjais, nes taiko visai kitas metodikas, negu sociologai. Tačiau prie to nereikėtų šlieti nei etninės kultūros mokytojų rengimo, nei lituanistinių prioritetų. Būtent šitie dalykai ir trukdo programos atsiradimui. Programos tikslas būtų visai kitas. Aišku, tie specialistai galėtų dėstyti, mokyti. Tačiau keliant programos trūkumo problemą, tai neturėtų būti pagrindinis akcentas. Juolab, kad mokslo politikai yra įsitikinę, kad etninės kultūros specialistų poreikis šiais laikais nebėra toks didelis. Jeigu mes šiuo dalykus susiesime, sutrukdysime etnologijos studijų plėtrai. Reikėtų atskirti ir rengti du atskirus raštus dėl lituanistikos ir dėl etnologijos ar folkloristikos studijų plėtros. Tai labai svarbu suprantant, kokios dabartinėje švietimo politikoje yra tendencijos ir mados.

D. Urbanavičienė pritarė dėl dviejų atskirų raštų rengimo. Jos nuomone, lituanistikos apibrėžimas turėtų būti įrašytas į Mokslo ir studijų įstatymą. O rašte dėl Etnologijos ir folkloristikos gražinimo į studijų kryptis būtina pabrėžti, kad etnologijos krypties išbraukimas nepasiteisino. Nors buvo žadėta, kad etnologija įsilies į kultūros studijų kryptį, taip neatsitiko, todėl etnologijos visos aprėpties nebeliko. Kitas dalykas – etninės kultūros pedagogų rengimas seniai yra problemiškas, nes anksčiau buvo rengiami ne etnopedagogai, o tyrinėtojai. Tačiau etnopedagogų poreikis yra didžiulis – tai mato pati ŠMSM. Etninės kultūros specialistų poreikį parodė ir EKG T atlikta etninės kultūros būklės regionuoses stebėseną.

V. Jocys pritarė, kad tikrai svarbu išgryninti lituanistikos apibrėžimą. Dėl etnologijos studijų – labai gražus yra Estijos, Suomijos pavyzdys, kurį reikėtų priimti domėn. Jis priminė, kad ir muziejai yra išreiškę etninės kultūros specialistų poreikį. Tačiau rinktis tokias specialybes, matomai, yra nepopuliaru dėl finansinių perspektyvų.

D. Senvaitytė pritarė, kad lituanistikos prioriteto klausimas tikrai turėtų būti svarstomas atskirai. O dėl mokyklų – aišku, problema dėl nestojimo yra susijusi su tuo, kad neaiškios baigusio žmogaus finansinės perspektyvos. Tačiau entuziastų vis tiek visada atsiranda. Kitas dalykas – anksčiau atliktas tyrimas rodo, kad yra bendraeuropinė tendencija mažinti etnologijos svarbą studijų programose, kultūros rėmime ir panašiai. Net ir Suomijoje tai aktualu: uždaryta daugelis programų, katedrų ir panašiai. Tai bendra tendencija. Kita vertus, galbūt galima bent laikinai įtvirtinti, kad etninės kultūros mokytį gali ir žmonės be pedagogo diplomo, o tiesiog turintys etnologo išsilavinimą, nes neįmanoma kol kas reikalauti, kad absolventas būtų ir pedagogas, ir etninės kultūros specialistas.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad šiuo metu apkritai ketinama atsisakyti reikalauti pedagoginio išsilavinimo, nes pedagogų labai trūksta. Beje, dabartinė situacija, kai Ukraina laimi karą dėka savo žmonių patriotizmo, yra puikus pavyzdys Lietuvai, kad labai svarbu išsaugoti jaunimo patriotizmą. Kas daugiau jei ne etnokultūrinis ugdymas gali čia padėti? Galbūt dabar labai gera proga siūlyti gražinti etnologiją į studijų kryptių sąrašą, o tai pasiekus atsirastų ir studijų programos. Ji pasiūlė pavesti EKG T Švietimo ir mokslo grupei parengti raštus dėl etnologijos ir folkloristikos studijų krypties gražinimo į Studijų kryptių sąrašą bei raštą dėl lituanistikos apibrėžimo įtraukimo į Mokslo ir švietimo įstatymą. Taip pat reikėtų siekti šiais klausimais susitikimo su ŠMSM vadovybe.

N. Balčiūnienė pasiūlė šiuos klausimus aptarti ir su Seimo Lituanistikos komisija. Reikėtų atnaujinti ir kitus kontaktus.

NUTARTA:

1. Įpareigoti EKG T Švietimo ir mokslo grupę parengti rašto projektą dėl etnologijos ir folkloristikos studijų krypties gražinimo į Studijų kryptių sąrašą;
2. Įpareigoti EKG T Švietimo ir mokslo grupę parengti rašto projektą dėl lituanistikos apibrėžimo Mokslo ir švietimo įstatyme.

3. Etnologijos ir folkloristikos studijų krypties gražinimo į Studijų kryptių sąrašą ir etninės kultūros pedagogų rengimo klausimus aptarti su ŠMSM.

5. SVARSTYTA: Etninės kultūros būklės etnografiniuose regionuose stebėsenos apibendrinimas.

D. Urbanavičienė pasidžiaugė, kad dėl etninės kultūros būklės regionuose stebėsenos EKGIT išsiuntė klausimyną, kurį užpildė daugelis Lietuvos savivaldybių.

U. Žemaitytė apžvelgė tyrime išryškėjusias tendencijas dėl etninės kultūros įtraukimo į savivaldybių strateginius veiklos planus. Kai kurie atsakymai nėra konkretūs, daugiau deklaratyvūs, tačiau yra ir konkretesnių duomenų. Jie parodė, kad 9 savivaldybės turi atskirą etninės kultūros programą (Alytaus, Kalvarijos, Kelmės, Kretingos, Palangos, Klaipėdos rajono, Telšių, Šilalės, Šilutės), tačiau kitos savivaldybės visai neįtraukia etninės kultūros (Šiaulių miesto, Plungės, Šalčininkų rajonų ir Kauno miesto savivaldybės).

V. Griškevičienė priminė, kad Šilutė turi ir išlaiko 4 etnokultūros centrus. Ji pasiūlė ateityje dar padiskutuoti dėl klausimyno tobulinimo.

D. Urbanavičienė atsakė, kad stebėseną reikės tęsti kasmet, todėl ateityje tikrai daug ką galima tobulinti. Ji pastebėjo, kad savivaldybės klausimyną užpildė labai skirtingai, tad kai kuriais atvejais lieka daug klausukų, reikės pakartotinai išsiaiškinti su kai kuriomis savivaldybėmis.

U. Žemaitytė pastebėjo, kad labai sunku apibendrinti etninei kultūrai skiriamas savivaldybių lėšas, nes vienos savivaldybės nurodė skiriamą dalį vienokia išraiška, kiti kitokia. Lygiai tas pats ir dėl etninės kultūros specialistų: vieni nurodė tik dirbančius savivaldybės administracijoje, kiti – ir kultūros centruose. Tad apibendrinti gana problemiška.

J. Eidikonienė pristatė duomenis apie su etnine kultūra susijusius kultūros centrus. Ji taip pat pastebėjo, kad duomenų pateikimas yra labai nevienodas: kai kurios savivaldybės kultūros centrus išvardina, kitos pasitenkina tik paminėjimu, kad tokie yra, arba nurodo, kad etninę kultūrą integruoja visi kultūros centrai. Tad reikia patikslinimų ir tik tada bus galima pateikti kiekybinius apibendrinimus. Dar ji pastebėjo, kad labai skiriasi centrų pavadinimai, pavyzdžiui: Etninės kultūros ir amatų; Etninės kultūros ir turizmo; Etninės kultūros ir informacijos; Tradicinių amatų centras.

D. Urbanavičienė pasiūlė išskirti kultūros centrų grupę, kur etninė kultūra ar tradiciniai amatai yra integruojami su kažkuo.

V. Jocio nuomone, tradicinių amatų centrai tikrai atitinka etninės kultūros centrus.

V. Griškevičienė pastebėjo, kad tradicinių amatų centrai Lietuvoje priklauso įvairiausioms institucijoms. Tačiau jų veikla etninės kultūros srityje tikrai yra labai didelė, tai labai svarbus dėmuo etninės kultūros lauke.

D. Urbanavičienė atkreipė dėmesį, kad skirtinguose etnografiniuose regionuose savivaldybės renkami skirtingus pavadinimus: Mažojoje Lietuvoje vyrauja pavadinime etninė kultūra, o Aukštaitijoje vien tradicinių amatų centrai.

A. Daraškevičienė bandė apibendrinti gautus duomenis apie etnokultūrinius renginius Lietuvoje, kurių išties vyksta labai daug. Ji pastebėjo, kad kiekvienoje vietovėje pažymimos kalendorinės šventės, kiekvienas regionas turi įvairiaus lygio folkloro švenčių ir festivalių. Tačiau bėda, kad surinkta informacija nėra tiksli, praleistos gan svarbios etnokultūrinės šventės bei festivaliai. Ji pasiūlė kitais metais vykdant tyrimą prašyti papildyti jau surinktą medžiagą.

V. Jocys pasiūlė apibendrinant šią medžiagą pasikonsultuoti su šią temą analizuojančiais mokslininkais. Jis paklausė, ar šio darbo nebedaro KM ar LNKC.

D. Urbanavičienė pastebėjo, kad KM tam nebeturi specialistų. Šis darbas yra pavestas EKGTT pagal KM patvirtintą Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo planą.

N. Balčiūnienė paklausė, ar į šiuos duomenis pateko bendruomenių renginiai.

A. Daraškevičienės atsakė, kad privačiai ar bendruomenių organizuojamos šventės daugiausia liko neįtrauktos. Jos nuomone, duomenys apie vykstančius renginius apima tik nedidelę dalį realios situacijos.

Ž. Šaknio nuomone, oficialūs duomenys visada skiriasi nuo realybės, tačiau jie yra svarbūs. Juos grupuojant tikrai galima pasitelkti tam tikras klasifikacijas.

R. Astrausko nuomone, surinkti duomenys yra vertinga informacija, ypač EKGTT regioninėms taryboms - jais remiantis būtų galima reikalauti paramos ir t.t.

V. Griškevičienės nuomone, apibendrinimus galima pristatyta planuotame savivaldybių vadovams skirtame renginyje.

A. Žernienė pristatė apklausos dalį, susijusią su etnokultūriniu ugdymu ir specialistų rengimu. Ji taip pat susidūrė su informacijos fragmentiškumo ir gilumo problema. Apibendrinimai tokie: daugiausia etninės kultūros yra ikimokyklinėse įstaigose. Aukštaitijos savivaldybės deklaravo, kad 10 ikimokyklinių įstaigų turi etnokultūrinės krypties programas, Dzūkijos – kad neturi tokių darželių, tačiau visose įstaigose vykdoma etnokultūrinė veikla, Mažojoje Lietuvoje yra 1 ikimokyklinė etnokultūrinės krypties įstaiga, Suvalkijoje – 2, o kitose vykdomas integruotas etnokultūrinis ugdymas, Žemaitijoje – 6, o kiti taip pat vykdo etnokultūrinės veiklas. Etnokultūrinės krypties mokyklų nedaug – Aukštaitijoje nė vienos, Dzūkijoje – Alytaus „Sakalėlio“ pradinė mokykla, Mažojoje Lietuvoje – Klaipėdos Sendvario progimnazija, Suvalkijoje – Prienų r. Skriaudžių pagrindinė mokykla, Žemaitijoje – Šiaulių r. Raudėnų pradinė mokykla. Apžvelgtos ir neformaliojo švietimo mokyklos, programos, etnokultūrinės edukacijos, stovyklos, kvalifikacijos kėlimo galimybės ir t.t. Galutinis apibendrinimas bus pateiktas vėliau.

NUTARTA. Stybėsenos apibendrinimą išbaigti pasitelkiant mokslininkus ir pateikti EKG T svetainėje.

6. SVARSTYTA: Seminaro gidams apie etnografinius regionus surengimas atsiliepiant į Turizmo rinkodaros asociacijos www.tura.lt pasiūlymą.

A. Daraškevičienė informavo, kad į EKG T kreipėsi Turizmo rinkodaros asociacija (www.tura.lt) ir pasiūlė surengti seminarą gidams apie etnografinius regionus. „Tura“ prašo EKG T pagalbos: pasiūlyti seminaro temas ir lektorius.

O. Drobėlienė informavo, kad yra skaičiusi ne vieną paskaitą apie kulinarinį paveldą, galėtų skaityti paskaitą apie Dzūkiją.

D. Urbanavičienė pasiūlė paklausti regioninių tarybų, kokius etninės kultūros specialistus galėtų pasiūlyti seminarui.

V. Jocys pasiūlė į seminarą įtraukti šias temas: tradicinė architektūra, tautinis kostiumas, kulinarinis paveldas ir t.t.

A. Kavaliauskienė pasiūlė padaryti paskaitų įrašus, nes kreipiasi jau ne pirma organizacija. Padarius kokybiškus įrašus, vėliau juos galima naudoti viena ar kita forma.

NUTARTA. Įpareigoti EKG T turizmo darbo grupę aptarti seminaro gidams apie etnografinius regionus organizavimą.

7. SVARSTYTA: Regioninių tarybų personalinės sudėties pakeitimai.

D. Urbanavičienė informavo, kad Zarasų rajono savivaldybė vietoje Ilonos Vaitkevičienės į Aukštaitijos regioninę tarybą deleguoja Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro etnografą Gintarą Andrijauską, Sartų ir Gražutės regioninio parko direkcija – kultūrologę Kristiną Jurgelevičienę. Į Suvalkijos (Sūduvos) regioninėje tarybą Panemunių regioninis parkas deleguoja vyr. specialistę Vaidą Mozūraitienę, Nemuno kilpų regioninis parkas – vyr. specialistę Rositą Dargienę, Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija – Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos narę Anastaziją Sidarienę. Į Žemaitijos regioninę tarybą Plungės rajono savivaldybė deleguoja Plungės Mykolo Oginskio meno mokyklos direktoriaus pavaduotoją Dalią Stasikėlienę, Žemaičių muziejus „Alka“ – Žemaičių muziejaus „Alka“ kultūrinės veiklos ir komunikacijos skyriaus kultūrinės komunikacijos specialistę Donatą Kazlauskienę.

J. Pancerova pristatė naujus delegatus į Mažosios Lietuvos regioninę tarybą – Tauragės kultūros centro Lauksargių skyriaus kultūros renginių organizatorė Neringa Matevičienė, Palangos miesto savivaldybės administracijos Etninės kultūros globos tarybos pirmininkė Jurgita Petkutė-Marcinkienė, Klaipėdos rajono Jono Gižo etnografinės sodybos vadovė Laura Martinkienė, Jurbarko

rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė Akvilė Sadauskienė.

NUTARTA:

1. Patvirtinti Aukštaitijos regioninės tarybos narius: Zarasų rajono savivaldybės kultūros centro etnografa Gintarą Andriauską, Sartų ir Gražutės regioninių parkų direkcijos kultūrologę Kristiną Jurgelevičienę.

2. Patvirtinti Suvalkijos (Sūduvos) regioninės tarybos narius: Panemunių regioninio parko vyr. specialistę Vaidą Mozūraitienę, Nemuno kilpų regioninio parko vyr. specialistę Rositą Dargienę, Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos narę Anastaziją Sidarienę.

3. Patvirtinti Žemaitijos regioninės tarybos narius: Plungės Mykolo Oginskio meno mokyklos direktoriaus pavaduotoją Dalią Stasikėlienę, Žemaičių muziejaus „Alka“ kultūrinės veiklos ir komunikacijos skyriaus kultūrinės komunikacijos specialistę Donatą Kazlauskienę.

4. Patvirtinti Mažosios Lietuvos regioninės tarybos narius: Tauragės kultūros centro Lauksargių skyriaus kultūros renginių organizatorę Neringą Matevičienę, Palangos miesto savivaldybės administracijos Etninės kultūros globos tarybos pirmininkę Jurgitą Petkutę-Marcinkienę, Klaipėdos rajono Jono Gižo etnografinės sodybos vadovę Laurą Martinkienę, Jurbarko rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiąją specialistę Akvilę Sadauskienę.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

Posėdžio sekretorė

Audronė Daraškevičienė